

به بهانه عید، رفته‌ایم سراغ

رفتار ۱۵۰۰ برگی

زهرا قربانی

دبیر
نوجوانه

از سال ۱۸۵۸ میلادی اتفاقی در دنیای هنر و نقاشی افتاد که پیش از این برای آنها اصطلاحاً قفل بود؛ ورود به دنیای مد، لباس، طراحی و خلق ایده در دنیای پوشش. باید این اتفاق در دنیای پوشاک می‌افتاد که مجله ووگ در سال ۱۸۹۲ متولد

شود. مجله‌ای با رویکرد بازنمایی و نشان دادن سبک زندگی، مد و پوشاک قشر سطح بالای آمریکایی که ظاهراً چیزی در زندگی کم ندارند. این شد که دنیا مجبور شد بکرتنگ شود و همرنگ جماعت مرفه بی‌درد.

مد اساساً برگرفته از نوع پوشش یا سبک زندگی و رفتار مردم در قدیم است که دوباره توسط طراحان بازآفرینی می‌شود. برای همین گاهی می‌شنویم فلان نوع لباس و سبک پوشش مختص فرقه یا نوعی تفکر خاص بوده است. به عنوان مثال برای تحقیق در همین مسأله وقتی به مقالات و اطلاعات رجوع کردم، متوجه شدم سلوار کوتاهی که مچ پا در آن مشخص باشد، چه داستانی دارد. بُسرین ارتات، یکی از سرداران معاویه که سال دوم هجرت، خونریزی‌های زیادی به راه انداخته بود به یمن که رسید، مردان زیادی از قبایل شیعه محب امیرالمومنین را کشت و زن‌های‌شان را به بردگی گرفت و برای فروش این برده‌های زن، مچ‌های دست و پا را به نمایش می‌گذاشت. از این دست الهامات مد و فشن در تاریخ بسیار زیاد است اما مسأله بعدی این است که نوجوان امروز چقدر روی مدار مد در لباس‌هایش حرکت می‌کند. شاید به نظر برسد طیف وسیعی از نوجوانان، هدف اصلی طراحان مد هستند خصوصاً اگر دختر باشند اما چیزی که

گفت‌وگو با سجاد لطفی، دبیر کارگروه مد و لباس

الگوهای وارداتی، همچنان طرفداران بیشتری دارد

از وقتی که یادم می‌آید، در بحث مد و پوشش و تولید انواع لباس دچار چالش‌هایی بوده‌ایم که بیشتر این چالش‌ها با ظهور دهه هشتاد و تغییر نسل، خودش را نشان داد.

یکی از چالش‌هایی که تقریباً به خوبی توانسته‌ایم از آن رد شویم، حضور بیشتر تولیدکنندگان ایرانی در بازار است که می‌تواند حداقل در نگاه اول، امیدی برای بهبود اوضاع به مخاطب ببخشد اما در کارگروه مد و لباس، حداقل برای بحث تولید لباس نوجوان کار خیلی دشوارتر است و باید دید در آینده چه اتفاقاتی در این حوزه رخ می‌دهد. به همین بهانه در این شماره از نوجوانه، به گفت‌وگو با دبیر کارگروه مد و لباس، آقای سجاد لطفی پرداخته‌ایم.

۱. چه تجربه‌هایی در زمینه مد و لباس داشتید که شما را به انتخاب این حوزه برای فعالیت حرفه‌ای ترغیب کرد؟

پایان‌نامه من در حوزه سیاست‌گذاری عفاف و حجاب بود. در همه این سال‌ها مقالاتی داشته‌ام و

همکاری‌های متعددی با مرکز پژوهش‌های مجلس کرده‌ام که بعد از تمامی این فعالیت‌ها وقتی این کار را به من پیشنهاد دادند، تصمیم گرفتم با حکم یک مأموریت در این حوزه انجام وظیفه کنم.

۲. به نظر شما مد و لباس چگونه می‌تواند بر فرهنگ و جامعه تأثیرگذار باشد؟

به نظرم این موضوع یک ارتباط دوطرفه دارد. مد و لباس می‌تواند روی جامعه و بالعکس، خود جامعه نیز می‌تواند روی مد و لباس تأثیرگذار باشد. بعضی‌ها حتی به درستی می‌گویند که شما می‌توانید از نحوه پوشش یک فرد، نوع رفتار و کردار او را تشخیص بدهید. شما اگر به یک کشور خارجی سفر کنید، برای مثال با پیاده شدن از هواپیما و ورود به فضای آن شهر، اولین اطلاعاتی که می‌توانید درباره آن شهر و مردمانش به دست آورید، از نوع پوشش آن شهر و کشور است. مثل پوشش مسلمان‌ها که در همه جای دنیا مشخص است.

۳. ما چقدر توانسته‌ایم با ایجاد مد و پوشش اسلامی ایرانی تأثیر مثبتی داشته باشیم؟

مد از نظر انقلاب اسلامی یک امر پذیرفته به شمار می‌رود اما باید از خودمان باشد و نباید به هیچ وجه اجازه دهیم که در حوزه مد، لباس‌های وارداتی برای ما تصمیم‌گیری کنند. از سال ۱۳۸۷ این کارگروه که در حال خدمت‌رسانی به مردم است، از دل قانون ایجاد شد تا ساماندهی‌های مختلفی صورت بگیرد. از همان موقع تاکنون اگر بخواهیم به عملکرد کارگروه مد و لباس نمره بدهیم، به نظرم نمره خوب و قبولی، دور از انصاف نیست، زیرا در تمام این مدت و زیر حمله و فشارهای مختلف، سعی کرده‌ایم همواره در رقابت با

کالاهای وارداتی بمانیم.

۴. آیا فضای مجازی روی صنعت مد تأثیرگذار بوده است؟

رسانه‌ای می‌توان یکی از عناصر مهم چرخه مد تعریف کرد و باید این را اعلام کنم که برخلاف دهه‌های گذشته، حدود ۷۰ درصد بازار مد تحت الشعاع دنیای رسانه است و شبکه‌های اجتماعی بسیار تأثیرگذار هستند.

یکی از کارهایی که اکنون ما می‌توانیم با گسترش آن موفق باشیم، حضور مؤثر در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی و تولید انبوه است که این دو گزینه، می‌توانند چرخه تولید ما را بالاتر ببرند. به نظر من یک صفحه مجازی با یک میلیون طرفدار کارکرد همان تولیدکننده با صد هزار تیراژ را در خود دارد. تمام شعبه‌هایی که در سراسر کشور داریم، عمده کارهای خود را به صورت فروش و تبلیغ مجازی انجام می‌دهند که به نظرم باید بیش از پیش فعالیت جدی در این فضا داشته باشیم.

۵. آیا برای پوشش و صنعت مد نوجوانان، کاریا دستورالعملی وجود دارد؟

متأسفانه نوجوانان جزو قشری هستند که در بعضی از حوزه‌های فرهنگی ما مغفول واقع شده‌اند. ما هم امسال با توجه به اهمیت لباس نوجوان آن را در قالب جشنواره لباس فجر درآوردیم تا کم‌کم در این حوزه بتوانیم خلأهای ممکن را پر کنیم و مشکلات این حوزه را بهبود بخشیم. البته باید اشاره کنم طی سال‌های اخیر در رسانه صوتی و تصویری و حوزه‌های مختلف، کارهای خوبی برای نوجوانان صورت گرفته که جای تقدیر دارد.

۶. عملکرد لباس نوجوان در جشنواره مد و لباس چگونه بود؟

امسال برای اولین بار با دستورالعمل‌های جدید سعی کردیم این جشنواره را با هدف پوشاک

نوجوان جلو ببریم که متأسفانه آثار زیادی حاصل نشد اما به نظرم شروع نسبتاً خوبی بود.

مادر تیرماه جشنواره‌ای را در یکی از فرهنگسراهای تهران زیر نظر اتحادیه تولید و صادرات برگزار کردیم. در این جشنواره حدود ۲۳ وبژند و چند تیم طراح هنرستانی ورود کردند تا به عنوان یک کارنوو جدید، نمره قابل قبولی را آنجا دریافت کنیم.

در کل جشنواره‌ها می‌توانند بسیار کمک کننده و شتاب‌دهنده یک حرکت و پویایی در این حوزه باشند.

۷. شما در رقابت با برند و لباس‌هایی که از فرهنگ و کشورهای دیگر وارد می‌شود، چه تصمیمی گرفته‌اید؟

ما اکنون در بازار پوشاک شاهد چند دسته لباس هستیم که یکی از آنها تولیدات داخلی است. یکی از معضله‌هایی که باید به آن رسیدگی کرد، حک نشان‌های خارجی به تولیدات داخل است تا آنها به فروش برسند. متأسفانه برخی فروشندگان معتقدند اگر مشتری‌ها بدانند این کالا ساخت ایران است، آن را نمی‌خرند.

دسته آخر هم مربوط می‌شود به لباس و پوشاک‌های وارداتی که تمام آنها غیرقانونی هستند، چرا که از سال ۹۷ با ورود پوشاک‌های وارداتی جلوگیری کرده‌ایم اما بقیه جنس‌ها قاچاق هستند که بسیار با آنها مخالفیم و باید به کلی این مسأله حل شود.

حالا در جواب به این سؤال که چه تصمیماتی در قبال رقابت با دیگر پوشاک خارجی صورت می‌گیرد، باید بگویم که خود کارگروه مد و لباس دستورالعمل‌هایی دارد که به تمام آن پایبند و در حال اجرای آن است. اجرای این دستورالعمل‌ها زیر نظر یک نماینده مجلس صورت می‌گیرد و ما در مجلس شورای اسلامی، یک نماینده ویژه داریم

